

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕ: Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία

Εφαρμόζεται από τις 29 Αυγούστου 2008 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013

Στόχοι

Απλοποίηση και καλύτερη στοχοθέτηση των κρατικών ενισχύσεων για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Χορήγηση αυτόματης έγκρισης σε 26 είδη κρατικών ενισχύσεων με στόχο την εξοικονόμηση χρόνου για τα κράτη μέλη που χορηγούν κρατικές ενισχύσεις.

- Αυτός ο νέος κανονισμός – ο γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία ή ΓΚΑΚ – μειώνει τις διοικητικές διαδικασίες που απαιτούνται για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων αυξάνοντας σε 26 τον αριθμό των κατηγοριών κρατικών ενισχύσεων που δεν χρειάζεται να κοινοποιούνται στην Επιτροπή, ενοποιώντας σε ένα κείμενο και εναρμονίζοντας τους κανόνες που περιλαμβάνονταν παλιότερα σε πέντε χωριστούς κανονισμούς.
- Οι 26 κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων είναι εκείνες που συμβάλλουν πραγματικά στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Έτσι, εκτός από τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις δημόσιες αρχές και την Επιτροπή, ο κανονισμός ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τους περιορισμένους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
- Ο ΓΚΑΚ είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) δεδομένου ότι και τα 26 μέτρα ενισχύσεων που καλύπτονται από τον κανονισμό αυτό μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ, και μάλιστα ορισμένα είναι ειδικά σχεδιασμένα για αυτές.

«Οι νέοι αυτοί κανόνες θεσπίζουν ένα σαφές πλαίσιο που επιτρέπει στα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις με στόχο τη δημιουργία απασχόλησης, την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση του περιβάλλοντος χωρίς καμία ανάμιξη της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τις κρατικές ενισχύσεις και το νόμο για τις μικρές επιχειρήσεις, ώστε να καταστήσει ταχύτερη και ευκολότερη τη χορήγηση των κατάλληλων κρατικών ενισχύσεων από τα κράτη μέλη.»

Neelie KROES, Ευρωπαϊκά Επίτροπος αρμόδια για τον ανταγωνισμό.

1 • • Γενικές αρχές του ΓΚΑΚ

- Για να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν σε μία από τις 26 κατηγορίες του ΓΚΑΚ, οι ενισχύσεις πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ενισχύσεις, αφενός, οδηγούν στη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων οι οποίες δεν θα αναπτύσσονταν διαφορετικά, και, αφετέρου, προωθούν την οικονομική ανάπτυξη χωρίς να προκαλείται αδικαιολόγητη στρέβλωση του ανταγωνισμού.
- Όταν πληρούνται αυτοί οι όροι, η ενίσχυση μπορεί να χορηγηθεί αμέσως από το κράτος μέλος χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση προς την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη πρέπει μόνο να ενημερώνουν την Επιτροπή – χρησιμοποιώντας ένα απλό ενημερωτικό δελτίο – και αφού έχουν ήδη χορηγήσει την ενίσχυση.
- Ο κανονισμός εφαρμόζεται σε «διαφανείς» μορφές ενισχύσεων: δηλαδή επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου, δάνεια για τα οποία το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης λαμβάνει υπόψη το επιτόκιο

αναφοράς, καθεστώτα εγγυήσεων, φορολογικά μέτρα (με ανώτατο όριο) και ορισμένα είδη επιστρεπτέων προκαταβολών.

- Ο ΓΚΑΚ ισχύει για όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας, εκτός της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, της γεωργίας και ορισμένων τμημάτων του τομέα του άνθρακα. Εξαιρούνται επίσης οι περιφερειακές ενισχύσεις στους τομείς του χάλυβα, της ναυπηγίας και των συνθετικών ινών, και τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων που στοχεύουν σε ορισμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Δεν εφαρμόζεται για ενισχύσεις δραστηριοτήτων που συνδέονται με εξαγωγές ή που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων έναντι των εισαγόμενων. Δεν εφαρμόζεται σε ad hoc ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις (η εξαίρεση αυτή δεν αφορά επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα και ενισχύσεις για απασχόληση).
- Η σώρευση των διαφόρων μέτρων του ΓΚΑΚ είναι δυνατή εφόσον τα μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες. Η σώρευση δεν επιτρέπεται για δαπάνες που αλληλεπικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της ανώτατης έντασης που ισχύει για τις ενισχύσεις αυτές βάσει του ΓΚΑΚ.
- Αυτό δεν σημαίνει ότι καταργούνται τα μέτρα ενίσχυσης που δεν περιλαμβάνονται στον ΓΚΑΚ. Απλώς εξακολουθούν να υπόκεινται στην καθιερωμένη υποχρέωση κοινοποίησης: η Επιτροπή θα εξετάζει τις κοινοποιήσεις αυτές βάσει των υφιστάμενων κατευθυντήριων γραμμών και πλαισίων.

2 • • Κατηγορίες ενισχύσεων που επιτρέπονται βάσει του ΓΚΑΚ

Μπορούν να χορηγηθούν οι ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων βάσει του ΓΚΑΚ, μέχρι των μέγιστων ποσών ενισχύσεων που ορίζονται στον κανονισμό αυτόν.

2.1 • • Ενισχύσεις που περιορίζονται σε ΜΜΕ

Ενισχύσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Εκτός από τις κατηγορίες ενισχύσεων που διατίθενται για όλες τις επιχειρήσεις, έχουν σχεδιαστεί διάφορα είδη ενισχύσεων ειδικά για τις ΜΜΕ με σκοπό να τις βοηθήσουν να υπερνικήσουν τις συγκεκριμένες «ανεπάρκειες της αγοράς» που αντιμετωπίζουν. Οι ΜΜΕ μπορούν να επιδοτηθούν σε διάφορα στάδια της ανάπτυξης τους.

- ενισχύσεις σε ΜΜΕ για επενδύσεις και απασχόληση
- ενισχύσεις σε ΜΜΕ για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών
- ενισχύσεις σε ΜΜΕ για συμμετοχή σε εκθέσεις

Ενισχύσεις με τη μορφή παροχής κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου

Τα επιχειρηματικά κεφάλαια αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Ο ΓΚΑΚ απαλλάσσει από την υποχρέωση κοινοποίησης τις ενισχύσεις για επιχειρηματικά κεφάλαια με μορφή συμμετοχής σε επενδυτικό ταμείο ιδιωτικών συμμετοχών στο οποίο το κράτος είναι εταίρος, επενδυτής ή συμμετέχων, ακόμη και με λιγότερο ευνοϊκούς όρους σε σχέση με τους άλλους επενδυτές. Το επενδυτικό ταμείο μπορεί να επενδύει μέχρι και 1,5 εκατομμύρια EUR ανά επιχείρηση-στόχο στη διάρκεια δωδεκάμηνης περιόδου.

Ενισχύσεις για την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας

Ο ΓΚΑΚ επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν νεοσύστατες μικρές επιχειρήσεις από γυναίκες επιχειρηματίες προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ειδικές ανεπάρκειες της αγοράς που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Ο κανονισμός επιτρέπει τη χρηματοδότηση διαφόρων ειδών λειτουργικών δαπανών περιλαμβανομένων των δαπανών φροντίδας παιδιών και γονέων.

2.2 • • Ενισχύσεις για όλες τις επιχειρήσεις

Ενισχύσεις για έρευνα & ανάπτυξη & καινοτομία (E&A&K)

Εκτός από τις πιο συνηθισμένες κατηγορίες των ενισχύσεων για E&A, στον ΓΚΑΚ περιλαμβάνεται επίσης μια σειρά μέτρων καινοτομίας για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας μέσω μεγαλύτερων πόρων που διατίθενται για E&A&K.

- ενισχύσεις για σχέδια έρευνας και ανάπτυξης
- ενισχύσεις για μελέτες τεχνικής σκοπιμότητας
- ενισχύσεις για το κόστος των ΜΜΕ όσον αφορά δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας
- ενισχύσεις για νέες καινοτόμες επιχειρήσεις
- ενισχύσεις για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα καινοτομίας και υπηρεσίες υποστήριξης της καινοτομίας
- ενισχύσεις για δανεισμό προσωπικού υψηλής ειδίκευσης
- ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας

Περιβαλλοντικές ενισχύσεις

Ο ΓΚΑΚ διευκολύνει τις εθνικές αρχές να χορηγούν σημαντικό αριθμό ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος.

- επενδυτικές ενισχύσεις για υπέρβαση των κοινοτικών προτύπων περιβαλλοντικής προστασίας
- ενισχύσεις για την απόκτηση μεταφορικών οχημάτων των οποίων οι προδιαγραφές υπερβαίνουν τα κοινοτικά πρότυπα περιβαλλοντικής προστασίας
- ενισχύσεις για την έγκαιρη προσαρμογή σε μελλοντικά περιβαλλοντικά πρότυπα για τις ΜΜΕ
- επενδυτικές ενισχύσεις σε μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας
- επενδυτικές ενισχύσεις για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης
- επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές
- ενισχύσεις για την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών
- ενισχύσεις με τη μορφή μείωσης των περιβαλλοντικών φόρων

Περιφερειακές ενισχύσεις

Οι εθνικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα προωθούν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της ΕΕ με την αντιμετώπιση των προβλημάτων των μειονεκτούσων περιφερειών.

- Ενισχύσεις για περιφερειακές επενδύσεις και ενισχύσεις για απασχόληση
- Ενισχύσεις για νεοσύστατες μικρές επιχειρήσεις σε ενισχυόμενες περιφέρειες

Ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση

Ο κανονισμός προβλέπει ενισχύσεις για γενική καθώς και για ειδική επαγγελματική εκπαίδευση.

Ενισχύσεις για εργαζόμενους σε μειονεκτική θέση και εργαζόμενους με αναπηρία

Ο ΓΚΑΚ καλύπτει τις ενισχύσεις που παρέχουν κίνητρα σε επιχειρήσεις για την πρόσληψη εργαζομένων με αναπηρία ή άλλων εργαζομένων σε μειονεκτική θέση.

- Ενισχύσεις για την πρόσληψη πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση υπό μορφή επιδότησης μισθού
- Ενισχύσεις για την απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία με υπό μορφή επιδότησης μισθού
- Ενισχύσεις για την αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που συνεπάγεται η απασχόληση εργαζομένων με αναπηρία.

3 • • Πώς μπορούν να ληφθούν οι κρατικές ενισχύσεις που επιτρέπονται από τον ΓΚΑΚ;

Ο ΓΚΑΚ εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη και όχι από την Επιτροπή. Για ενισχύσεις της μορφής αυτής οι επιχειρήσεις θα πρέπει να έρθουν σε επαφή με τις δημόσιες αρχές σε εθνικό ή περιφερειακό/τοπικό επίπεδο.

Για το πλήρες κείμενο του ΓΚΑΚ: |

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008 , για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης
Επίσημη Εφημερίδα L 241 , 9.8.2008, σελίδα 3
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/block.cfm

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κανονισμό αυτό, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, Μονάδα Α3 «Πολιτική και έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων».

Άλλες πληροφορίες που διατίθενται για τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων:

Vademecum σχετικά με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html

Οδηγός σχετικά με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων για ΜΜΕ
(θα δημοσιευτεί σύντομα)

Κρατικές ενισχύσεις: τι δυνατότητες υπάρχουν βάσει των κανόνων της ΕΕ– επισκόπηση
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/659&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Κρατικές ενισχύσεις: συχνότερες ερωτήσεις σχετικά με τους κανόνες της ΕΕ
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/660&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>